

FLADDERIEP IN COTTHEMBOS

Aan knooppunt 17 gaan we even van de route. We steken de grote baan (Espenhoek) over en fietsen rechtdoor tot de weg (Cotthem) naar rechts draait. Net voor de bocht houden we halt en gaan we op zoek naar een zeer zeldzame boomsoort. In de bosrand van Cotthembos kan je immers de fladderiep ontdekken. We vinden hem terug in de vorm van een knotboom en een hoge hakhoutstoof. Hakhout is eigenlijk hetzelfde als knotten, maar lager bij de grond. De term wordt gebruikt om een type bosbeheer te beschrijven. De bomen worden cyclisch gekapt zodat de boom opnieuw kan uitschieten. Dit werd vroeger vaak gedaan om brandhout, ambachtshout of geriefhout te produceren. Niet alle soorten lenen zich hiertoe, maar iepen zijn - net als bijvoorbeeld wilgen en populieren - zeer geschikt om te knotten. Na deze ontdekking fietsen we terug naar knooppunt 17 om de route verder te zetten.

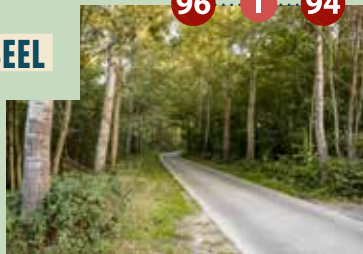

INDRUKWEKKENDE DREEF MET BEUKEN EN LINDEN

Op het kruispunt van de Kruisdreef met de Kasteeldreef vinden we enkele oude lindebomen en een indrukwekkende beukendreef die tot aan het kasteel van Leeuwergem loopt. De huidige beuken dateren van halverwege de 20ste eeuw, maar het drevenpatroon met bomen langs alle toegangswegen van het kasteel bestaat al minstens sinds de 18de eeuw. Helemaal aan het begin van de Kasteeldreef, waar die nu uitkomt op de Europaweg, bevinden zich twee welkomstbomen, zomertinden die de bewoners van het kasteel zouden beschermen tegen kwade invloeden.

DREEF VAN GRAUWE ABEEL

We dalen af naar het Ettingebos, gelegen in de vallei van de Ettingebeek. Dit vochtig gebied is bij uitstek geschikt voor populieren. Verschillende bestanden met heel diverse cultivars zijn hier aangeplant. De weg is omzoomd door grauwe abelen. Deze soort is zeer goed geschikt voor dreven en bossen, maar wordt actueel vrij weinig aangeplant. Nochtans was de soort van de late middeleeuwen tot de 19e eeuw een van de talrijkste boomsoorten in het landschap. Deze grauwe abelen zijn aangeplant in 2004 en hebben reeds een aanzienlijke omtrek bereikt.

91 J 17

RECENTE POPULIERENRIJ

Hopelijk werd doorheen de fietstocht duidelijk dat in de Vlaamse Ardennen ook populieren het landschap mee vorm geven en een cultuurhistorische waarde hebben. Wanneer je van Bruisbeke rechts afslaat naar Yshoute, zie je aan de rechterkant een recent aangeplante

populierenrij in een gemengde haag. Het is een aanplant van oude populierenvariëteiten die werd aangeplant door geitenboerderij de Volle Maan met ondersteuning van Populier van Hier. De jonge boompjes van nu worden ongetwijfeld een kenmerkende landschapsbepalende bomenrij in de toekomst.

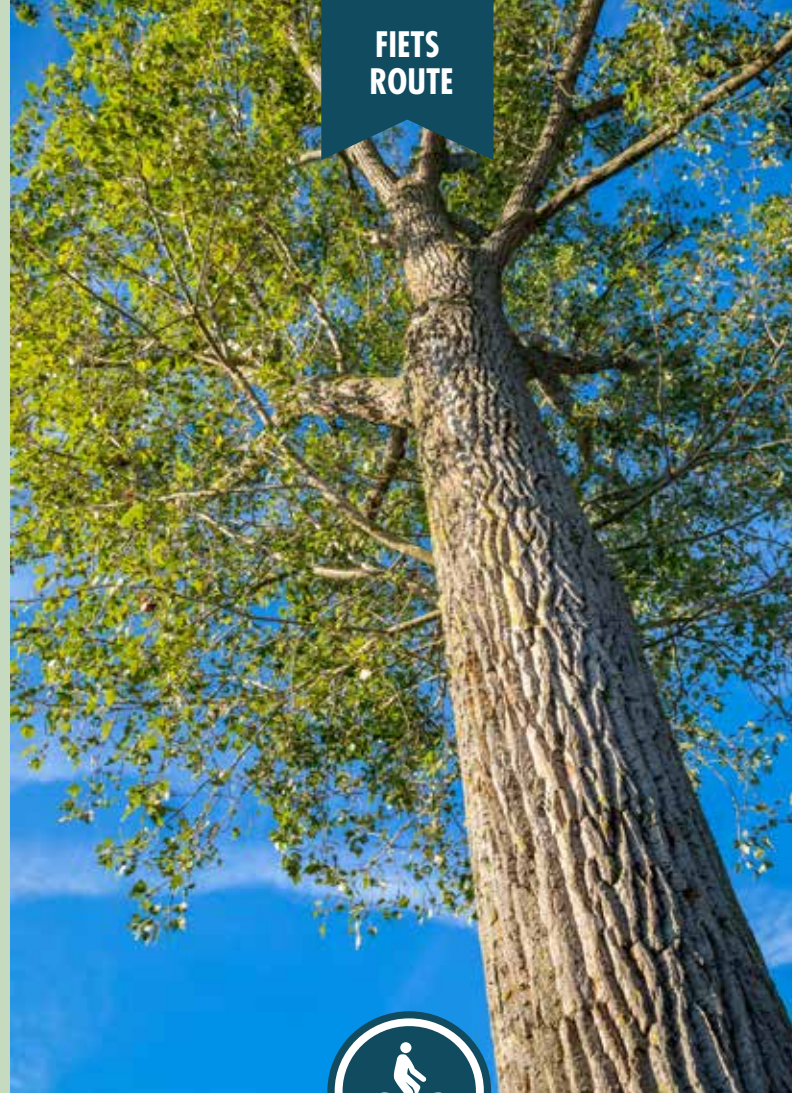
Populier van Hier is een project van BOS+, Bosgroep Vlaamse Ardennen tot Dender en Regionaal Landschap Vlaamse Ardennen met steun van ELFFPO.

Foto's door Gert Arijs en Mieke Verbeeck.

V.U.: Dries Van der Heyden, Geraardsbergsesteenweg 267 - 9090 Gontrode

FIETS ROUTE

POPULIER VAN HIER

GEITENBOERDERIJ DE VOLLE MAAN

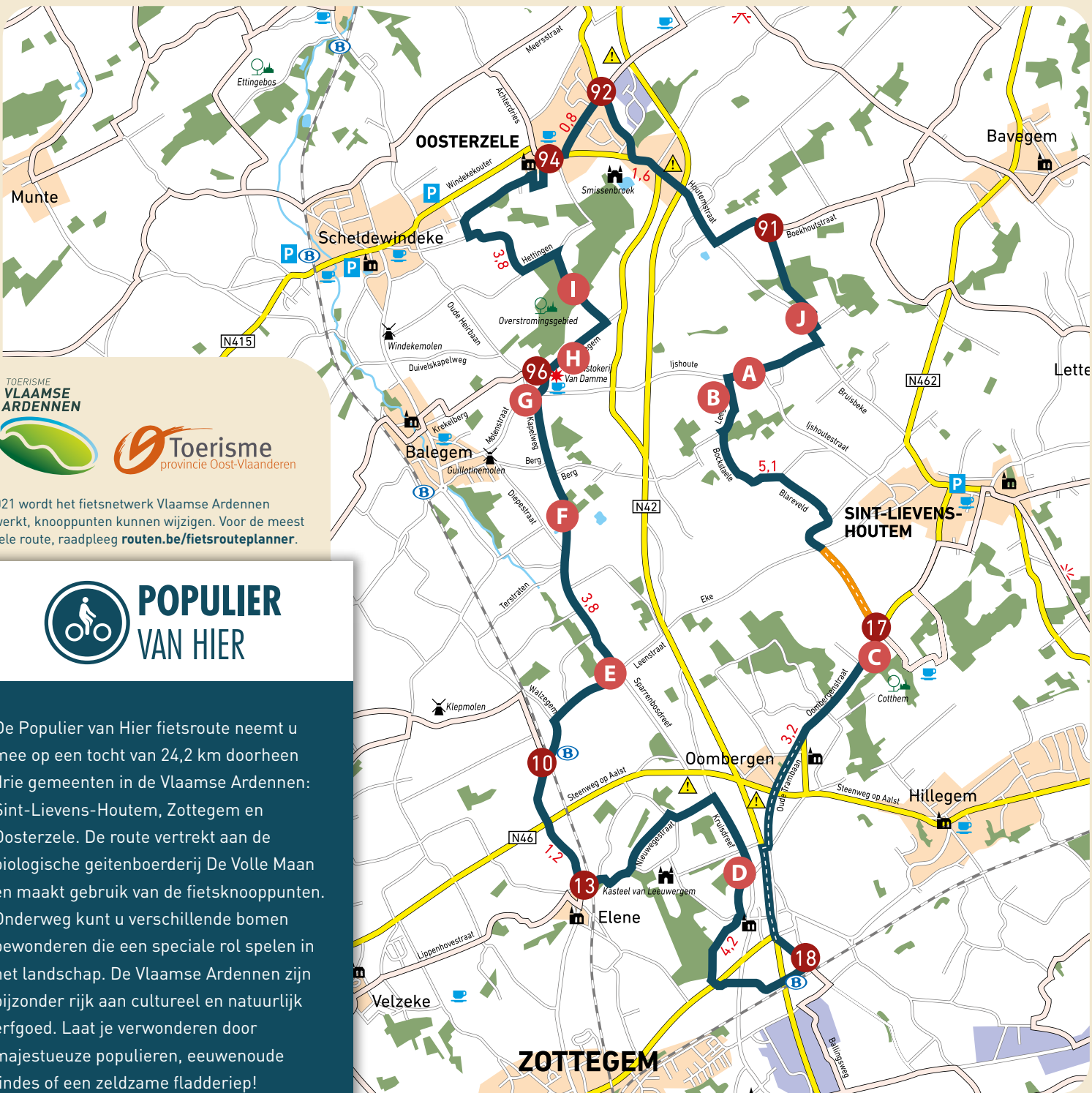
Sinds hun opstart in 1994 is biogeitenboerderij en kaasmakerij De Volle Maan uitgegroeid tot een duurzaam bedrijf met een 600-tal geiten. Op ambachtelijke wijze verwerkt het team al hun eigen geitenmelk tot rauwmelkse geitenkaas, yoghurt en ijs. Ze streven naar een transparante en duurzame keten en vertalen dat ook in hun zorg voor het landschap. Dat doen ze bijvoorbeeld door aanplantingen van bomen en struiken met oog voor cultuurhistorie en biodiversiteit. Ga zeker eens langs in het hoefwinkeltje!

91 B 17

EEN LANDSCHAP GEDOMINEERD DOOR POPULIEREN

In de bocht van Leeg Bracht aan de Halvecentensbeek houden we halt om naar het landschap te kijken. In welke richting je ook kijkt, overal zie je populieren: een grote solitaire populier op de hoek van enkele weides, populierenrijen langs perceelsgrenzen en populierenbossen waar de bomen strak op rijtjes geplant zijn. De populierenbossen op strakke lijntjes vinden we in grote oppervlaktes terug sinds de opkomst van de luciferindustrie in het midden van de 20ste eeuw. De populierenrijen en solitaire bomen op perceelsgrenzen dateren al van de 18de eeuw.

TOERISME
VLAAMSE ARDENNEN

Toerisme
provincie Oost-Vlaanderen

In 2021 wordt het fietsnetwerk Vlaamse Ardennen herwerkt, knooppunten kunnen wijzigen. Voor de meest actuele route, raadpleeg routen.be/fietsrouteplanner.

POPULIER VAN HIER

De Populier van Hier fietsroute neemt u mee op een tocht van 24,2 km doorheen drie gemeenten in de Vlaamse Ardennen: Sint-Lievens-Houtem, Zottegem en Oosterzele. De route vertrekt aan de biologische geitenboerderij De Volle Maan en maakt gebruik van de fietsknooppunten. Onderweg kunt u verschillende bomen bewonderen die een speciale rol spelen in het landschap. De Vlaamse Ardennen zijn bijzonder rijk aan cultureel en natuurlijk erfgoed. Laat je verwonderen door majestueuze populieren, eeuwenoude lindes of een zeldzame fladderiep!

10 E 96

GEKANDELAARDE LINDE ALS PAROCHIEGREN

Op de hoek van de Leenstraat met Broek staat een grensboom, een gekandelaarde Hollandse linde die de grens van de parochies Sint-Martinus en Elene markeert. Meestal zijn grensbomen erg monumentale, alleenstaande bomen, maar hier heeft de tand des tijds duidelijk zijn invloed gehad. Deze linde is een echte veteranboom, de kruin is gereduceerd en de stam is uitgehold. Naast

hun hoge cultuurhistorische waarde zijn veteranabomen ook voor de biodiversiteit bijzonder interessant.

10 G 96

OUDE KAPELLINDE

Op het kruispunt van Issegem en de Molenstraat staat een gigantische Hollandse linde met een stamomtrek van meer dan 4,5 meter. De boom zou aangeplant zijn in 1637, toen het kapelletje naast de boom werd gebouwd. Mogelijks is de boom dus al meer dan 380 jaar oud. Op basis van oude kaarten en postkaarten vermoedt men dat er vroeger een herberg naast de boom gelegen was, waar reizigers iets konden drinken in de beschutting van de linde.

OPGAANDE EIK EN POPULIER LANGS PERCEELSGRENZEN

10 F 96

Waar Broek overgaat in Berg, passeren we een opgaande eik en een opgaande populier die de hoeken van een weide markeren. Het gebruik van grensbomen is eeuwenoud, maar je vindt het nog steeds terug in het landschap. Grensbomen zijn vaak lindes, maar zoals dit voorbeeld duidelijk maakt kunnen het ook andere boomsoorten zijn.

96 H

LANDBOUWSTOKERIJ VAN DAMME

In de Vlaamse Ardennen vinden we niet enkel houtig erfgoed, maar ook bouwkundig erfgoed. Langs Issegem zien we een landbouwstokerij die deel uitmaakt van een imposante vierkantshoeve. De landbouwstokerij werd opgericht in 1864 door Henricus De Backer. In 1885 ging de stokerij over naar de familie Van Damme, die er nu al zeven generaties lang de befaamde Balegemse jenever stookt. De originele stookinstallatie is beschermd erfgoed en dit is de laatste landbouw-jeneverstokerij in de Benelux die het graan voor zijn jenever zelf teelt. De hoeve huisvest ook 250 runderen, een B&B en een koffiehuis waar het heerlijk zitten is.